

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף פ"ב ע"א

המביא בכורים באופנים דלהלן, מה דינם? [תד"ה בצרן].

נראו לקריאה ונדחו	היה בדעתו מתחילה לכך ¹	לא היה בדעתו מתחילה לכך
מביא ואינו קורא	מביא ואינו קורא	ירקבו
לא נראו מעולם לקריאה ²	מביא ואינו קורא	מביא ואינו קורא

המביא בכורים ע"י שליח, באופנים דלהלן האם הבעלים קוראים? [תד"ה בצרן, עד].

רשב"ם ³	תוס'	
לא קוראים	לא קוראים ⁴	בצרן הוא והביא שליח
הבעלים קוראים	לא קוראים ⁵	בצרן שליח והביאן שליח

¹ וכתבו תד"ה בצרן כמה דוגמאות לדבר, כגון: כשבצרן היה בדעתו לשולחן ביד שליח, וכן באילן שהתייבש משעה ראשונה של הבאת בכורים, וכן בהפריש בכורים קודם החג כדי להביאן אחר החג.

² וכגון שהפריש בכורים לאחר החג.

³ הנה הרשב"ם לעיל בדף פ"א סעי' ד"ה ולקחת והבאת פירש שעיקר החסרון הוא כשנעשית הבצירה ביד הבעלים וההבאה ביד שליח, שאז א"א לקרוא. ולכן חידש שאם בצרן שליח והביאן שליח יכולים הבעלים לקרוא בירושלים. ועל דינו הראשון הקשה ר"ת בתד"ה בצרן, דא"כ למה העמידה הברייתא דוקא במת שליח דאפי' בלא מת שליח נמי לא יכולים הבעלים לקרוא, (ועוד קושיות).

⁴ עיי' ברשב"א שהביא את דברי ר"ת וביארם, והעולה מדבריו שאף שס"ל לר"ת שאין חסרון אם לא יבצרו הבעלים (וחלק בזה על רשב"ם), בכונ"א לא יכולים הבעלים לקרות, כי אינם יכולים לומר הנה הבאתי, ע"כ. וא"ת, א"כ יקשה ר"ת לעצמו למה העמידה הברייתא במת שליח דוקא, הא אפי' בלא מת שליח לא קוראים הבעלים דלא יכולים לומר הנה הבאתי. וי"ל דאיה"נ, אלא שהברייתא באה לחדש שאפי' אם מת השליח וגמרו הבעלים את ההבאה בעצמם, ג"כ לא יכולים לקרוא, כיון שלא היתה כל ההבאה על ידם, וע"ע ברשב"א.

⁵ כתבו בתד"ה עד, שכן משמע בירושלמי שאין הבעלים קוראים. ועיי' במהרש"א שביאר שהמשמעות מהירושלמי היא רק לשיטתם, דס"ל שאין חסרון במה שהבצירה ביד אחד והבאה ביד אחר, ואם בכונ"א כתוב בירושלמי: ליקטן לא ישלחן ביד אחר, ע"כ שלא שייך שום אפשרות של קריאה אם היתה ההבאה ע"י שליח.

הוכן ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף פ"ב ע"א

הקונה דקל או שאר אילנות והוציאו עוד גזע למי הוא שייך? [שיטת רשב"ם].

בשאר אילנות	בדקל	
לבעל האילן ⁶	קנה סתם : לבעל הקרקע קנה לה' שנים : לבעל האילן	לרב זביד ⁷
לבעל האילן	לבעל הקרקע	לרב פפא ⁸

הקונה דקל או שאר אילנות והוציאו עוד גזע למי הוא שייך? [לר"ח בתד"ה מתקיא].

אילנות שלא נקצצו	אילנות שנקצצו	דקל	
לבעל האילן	קנה סתם : לבעל הקרקע קנה לה' שנים : לבעל האילן	קנה סתם : לבעל הקרקע קנה לה' שנים : לבעל האילן	לרב זביד ⁹
לבעל האילן	לבעל האילן	לבעל הקרקע	לרב פפא ¹⁰

הקונה דקל או שאר אילנות והוציאו גזע מהשרשים¹¹ למי הוא שייך? [לר"ח בתד"ה מתקיא].

שאר אילנות	דקל	
קנה סתם : לבעל האילן קנה לה' שנים : לבעל הקרקע	קנה סתם : לבעל האילן קנה לה' שנים : לבעל הקרקע	לרב זביד
לבעל הקרקע	לבעל האילן	לרב פפא

⁶ ביאר רשב"ם בד"ה אסוחי מסח, דכיון ששאר אילנות אינם דומים לדקל, דהרי גזען מחליף, לכך אינו מתייחס ממנו בעל האילן (וסברא זו נשארת גם למסקנא).

⁷ בסוגין אמר רב נחמן דקל אין לו גזע, ונחלקו רב פפא ורב זביד בפירוש דבריו, דלרב זביד אין דרך דקל להוציא גזע ולכך מסיח דעתו ממנו. והקשה עליו רב פפא דהרי המשנה לא חילקה ובכל אופן אמרה שהגזע לבעל האילן. ותירץ רב זביד דמתניתין מיירי בקונה לחמש שנים שאז גם אם ימות הדקל יטע אחר במקומו ולכך לא מתייחס.

⁸ וסברתו, דאין דקל מוציא גזע, ומה שאמרה המשנה שהגודל מן הגזע לבעל האילן, ע"כ לא דיברה אלא באילנות המוציאים גזע, ולכך אם קרה שדקל הוציא גזע, לא בזה דברה המשנה.

⁹ עיקר פירושו של ר"ת, דרב זביד לא מיירי דוקא בדקל, אלא גם בשאר אילנות שנקצצו פעם אחת, דתו אי יבשי אין גזעם מחליף, ועל זה הקשה רב פפא דהרי המשנה מדברת בסתם אילנות אפי' שלא נקצצו ובכו"א אמרה שהגזע לבעל האילן. ותירץ רב זביד, דמתניתין מיירי במכר לחמש שנים, שכיון שהם נטיעות אין דרכן להתייבש תוך זמן קצר ולא מתייחס בזמן הזה.

¹⁰ ס"ל שדברי רב נחמן דוקא בדקל שאינו מוציא בכלל גזע ולא בשאר אילנות אפי' שנקצצו כבר, והמשנה לא דברה בדקל.

¹¹ הנה עיקר פירוש ר"ח דלא קאי על היוצא מהגזע, דבזה לכו"ע הוי לבעל האילן, אלא קאי על היוצא מן השרשים. ולמסקנא מחלק רב זביד בין קונה לזמן ה' שנים שלא עומד לשרש, דאז הוי לבעל הקרקע ובזה מיירי מתניתין, לבין קונה סתם שעומד לעקור ולשרש, דהוי של בעל אילן. ורב פפא חולק וס"ל שכל החילוק הוא רק בין דקל שעומד לעקור ולשרש ולכך הוי של בעל האילן גם ביוצא מן השרשים, לבין שאר אילנות שמה שיוצא מן השרש הוא של בעל הקרקע.

הוכן ע"י כולל עיין הדר

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף פ"ב ע"א

הקונה דקל או שאר אילנות והוציאו גזע למי הוא שייך? [לר"י בתד"ה מתקיף].

שאר אילנות	דקל	
קנה סתם : לבעל הקרקע קנה לה' שנים : לבעל האילן	לבעל הקרקע	לרב זביד
לבעל האילן	לבעל הקרקע	לרב פפא

דף פ"ב ע"ב

הקונה שנים או שלושה אילנות, האם יש לו כמלוא אורה וסלו וכן דרך?

דרך	כמלוא אורה וסלו ¹²	
יש ¹³	יש	בשני אילנות
אין	יש	בשלוש אילנות

כרם שהיה נטוע שורות שורות, ובין שורה לשורה ט"ז אמה, האם יכול להביא זרע באותן ט"ז אמה? [תד"ה וזורע].

מדאורייתא	מדרבנן	
מביא	מביא	בהפך את השער
מביא	לא מביא	בלא הפך את השער

¹²אלא שחלוק הדין בין שנים לשלוש, דבשלוש קנה שיעור קרקע כמלוא אורה וסלו. ובשנים, הוא רק שיעבוד בקרקע, והוכיחו תוס' בד"ה מדברי שיש לו שיעבוד בקרקע גם בשנים לכמלוא אורה וסלו, מהא דבמתניתין אמרינן שאפי' אין המוכר משפה.

¹³הנה הרשב"ם גרס בגמ' (כגירסת הב"ח), וא"כ טעמו של ר' אליעזר דבשלושה אין להם דרך דכיון שקנה קרקע, הדרך הוי ארעא אחריתי, וא"כ כשלא קנה קרקע אין הדרך ארעא אחריתי, ויש לו אותה מחמת שמשעבדת הקרקע לאילנות, אולם תוס' לא גרס בטעם ר"א ארעא אחריתי (עי' מהרש"ל ריטב"א ותוס' רי"ד), ולמדו את זה מכ"ש, דאם יש לו שיעבוד בקרקע לכמלוא אורה וסלו, כ"ש שיש לו דרך.